

**CENTRALNA
DEPOZITARNA
AGENCIJA A.D. PODGORICA
2014**

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	3
ODBOR DIREKTORA CDA	4
VLASNIČKA STRUKTURA CDA	4
NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI I AKTIVNOSTI 2014. GODINE	5
PREGLED REALIZOVANIH OPERATIVNIH AKTIVNOSTI U POSLOVNOJ 2014.....	6
<i>Poslovanje Centralnog registra</i>	6
Prijem Emitenata u članstvo CDA i registracija emisije HOV.....	6
Vođenje vlasničkih pozicija i upis promjena na vlasničkim pozicijama	6
Broj i struktura vlasničkih pozicija – računa HOV	6
Broj i vrijednost upisanih vlasničkih pozicija kao posljedica netržišnog (zakonskog) pravnog prenosa ili promjene.....	7
Čuvanje hartija od vrijednosti.....	8
Vrijednost upisanih vlasničkih pozicija stranih investitora (prema državi porijekla)	9
Korporativne aktivnosti	10
Dostavljanje izvještaja.....	10
<i>Usluge kliringa i saldiranja</i>	11
Obim i vrijednost saldiranih trgovina na primarnom tržištu.....	11
Obim i vrijednost saldiranih trgovina na sekundarnom tržištu	11
Obim i vrijednost saldiranih trgovina po metodu saldiranja	11
Stanje Garantnog fonda	11
Poništene i odbijene berzanske trgovine	12
Članovi Učesnici	12
Pregled učešća stranih investitora u berzanskom prometu	14
MEĐUNARODNA SARADNJA.....	15
IZVJEŠTAJ I MIŠLJENJE REVIZORA SA FINANSIJSKIM GODIŠnjIM IZVJEŠTAJIMA – BILANS USPJEHA I BILANS STANJA ZA 2014.GODINU.....	16
RUKOVODSTVO CDA	22

Uvodna riječ

Poštovani,

Pred vama je Izvještaj Centralne Depozitarne Agencije (CDA) za 2014. godinu, u kome možete naći statističke podatke o poslovanju najvažnije institucije infrastrukture tržišta kapitala u Crnoj Gori.

Prije svega, ističemo da je CDA 2014.godinu završila sa iskazanim poslovnim dobitkom u iznosu od oko 40.000 €. Makroekonomski ambijent u Crnoj Gori se nije značajno mijenjao, ali smo u CDA sproveli unutrašnje organizacione reforme koje su, u spremi sa relativno malom veličinom tržišta i samog CDA, rezultirale navedenim pozitivnim rezultatom. Kako smo imali izvjestan period „negativnog“ poslovanja, ovogodišnji rezultat je time značajniji jer nagovještava period stabilizacije.

Kao i od samog osnivanja to smo i u 2014. godini adekvatno i efikasno odgovorili svim tržišnim izazovima. Na samom početku godine smo izvršili reorganizaciju poslovanja, sa ciljem poboljšanja ekonomskih pokazatelja poslovanja CDA. Tokom godine smo uspješno nastavili i dodatno unaprijedili osnovnu misiju obezbjeđenja efikasnog okvira koji omogućava pouzdane mehanizme registracije hartija od vrijednosti (HOV), punu zaštitu vlasničkih prava akcionara i potencijalnih investitora, kao i efikasno i sigurno sprovođenje korporativnih aktivnosti i kliringa i saldiranja berzanskih transakcija. Na informatičkom planu, pored redovnih permanentnih optimizacija, dovršili smo projekat realizacije *Disaster Recovery* sistema (DR centra) i posljedično kompletiranje mrežne infrastrukture. Krajem 2014.godine smo izvršili dokapitalizaciju iz akumulirane dobiti i ujedno usitnjavanje akcija kroz smanjenje nominalne vrijednosti, kako bi poboljšali adekvatnost kapitala i učinili atraktivnijim i dostupnijim investitorima akcije CDA na tržištu, idući u susret najavljenim promjenama zakona o tržištu kapitala. Takođe, donijeli smo odluku o skraćenju ciklusa saldiranja na T+2 počev od 01.01.2015.godine, kako bi se i u tom pogledu unificirali sa ostatkom evropskog tržišta kapitala.

Nesumnjivo, stabilno poslovanje CDA je od velikog interesa za razvoj tržišta kapitala u Crnoj Gori i u narednom periodu planiramo da uzmemos još aktivnije učešće sa učesnicima i regulatorima tržišta, kako bi išli u korak sa započetim procesima u sklopu evropskih integracija Crne Gore i kroz novi zakon kreirali tržišni ambijent koji će omogućiti bolju alokaciju kapitala, a na zadovoljstvo kako investitora i ostalih korisnika naših usluga, tako i naših akcionara.

Vladimir Kašćelan,

Izvršni direktor CDA

ODBOR DIREKTORA CDA

Ime i prezime	Funkcija
Dakić Milojica	Predsjednik
Stanković Dražen	Zamjenik predsjednika
Fabris Nikola	Član
Rajbar Dejan	Član
Gorinšek Peter	Član

Vlasnička struktura CDA

Naziv akcionara	Vrijednost kapitala (€)	Broj akcija	% učešća
1. Centralna Banka Crne Gore	174.999,88	136.908	35
2. Crnogorska komercijalna banka a.d.	75.000,13	58.675	15
3. NETA Global Developed o.i.f.	70.000,97	54.764	14
4. CK-Zbirni kastodi račun 5	50.000,51	39.117	10
5. ATLAS FIN	35.000,49	27.382	7
6. NETA New Europe o.i.f.	35.000,49	27.382	7
7. NETA Frontier o.i.f s javnom ponudom	9.999,59	7.823	2
8. NETA Private o.i.f s privatnom ponudom	9.999,59	7.823	2
9. Podravska banka a.d. Koprivnica	9.999,59	7.823	2
10. Jugobanka a.d. Beograd – u stečaju	9.999,59	7.823	2
11. SOCIETE GENERALE MONTENEGRO a.d.	9.999,59	7.823	2
12. NLB Montenegrobanka a.d. Podgorica	9.999,59	7.823	2
UKUPNO	500.000,02	391.166	100

Najznačajniji događaji i aktivnosti 2014. godine

- Počev od 01.01.2014.godine, stupila je na snagu nova sistematizacija radnih mjesta, u skladu sa odlukom Odbora direktora, kojom je izvršena reorganizacija CDA na način što je promijenjena tj. redefinisana organizaciona šema. Konkretno, došlo je do spajanja organizacionih cjelina Registra i Depozitara HOV u Odjeljenje dnevnih operacija, uvođenja funkcije analitičara rizika i *compliance*, kao i do drugačijeg sistematizovanja radnih mjesta u IT odjeljenju. Novom organizacijom radnih mjesta je došlo do formiranja novih radnih mjesta, redefinisanja pojedinih zaduženja i smanjenja broja izvršilaca, kao posljedica ekonomskih pokazatelja poslovanja CDA i u skladu sa performansama novog IS.
- U aprilu 2014.godine započeta realizacija *Disaster Recovery* rješenja, kao najznačajnija investicija u ovoj godini za CDA. Ova investicija je podrazumijevala ulaganje u neophodnu opremu na primarnoj i rezervnoj lokaciji, pripadajući softver i rekonfiguraciju mrežnog segmenta. Takom ovog perioda, završena je i implementacija Backup rješenja na primarnoj lokaciji, koje se zasniva na IBM Tivoli Sistem Managment softveru. Nakon izvršene implementacije i perioda testiranja, oba rješenja su puštena u produkcijski rad krajem mjeseca maja.
- U septembru 2014.godine implementirano rješenje za pristup ovlašćenih učesnika na tržištu HOV putem interneta. Rješenje je realizovano kao alternativa postojećoj konekciji putem intranet mreže MIPNET, a zasnovano je na upotrebi kvalifikovanog digitalnog sertifikata izdatog od Pošte Crne Gore, kao jedinog zakonski prepoznatog sertifikacionog tijela kod nas;
- U novembru 2014.godine je zvanično pušteno u produkcijski rad softversko rješenje za integraciju poslovnih procesa vezanih za aukciju i registraciju državnih zapisa, između Centralne Banke Crne Gore i CDA. Ovim rješenjem proces je potpuno automatizovan, i predstavlja jedinstvenu razmjenu podataka i iniciranje poslovnih procesa između dvije institucije.
- U decembru 2014.godine je održana vanredna skupština akcionara CDA na kojoj su donešene dvije krupne odluke: (1) izvršeno je povećanje osnovnog kapitala i ujedno usitnjavanje kroz smanjenje nominalne vrijednosti u razmjeri 1:2000. Navedenom promjenom je povećan osnovni kapital CDA za duplo na 500.000€, kako bi išli u susret najavljenim promjenama u vidu novog zakona o tržištu kapitala u CG. Usitnjavanje preko smanjenja nominalne vrijednosti je izvršeno kako bi se povećala atraktivnost običnih akcija CDA i one učinile dostupne širem krugu investitora, pošto će najavljenim promjenama zakonske regulative biti ukinuto ograničenje da samo pravna lica mogu biti akcionari CDA. (2) Odluka o prelasku na ciklus saldiranja T+2 počev od 01.01.2015.godine, čime se CDA (i posljedično država Crna Gora) uskladila sa važnom Uredbom (EU) br. 909/2014 Evropskog Parlamenta i Vijeća, o poboljšanju saldiranja HOV u EU i o Centralnim registrima HOV – tzv. *CSD Regulations*, koja je stupila na snagu dana 17.09.2014.godine. Pored ovog usklađivanja sa EU propisima, ovom odlukom o skraćenju ciklusa saldiranja berzanskih transakcija se značajno smanjila i izloženost Counterparty Risk (riziku neispunjerenja obaveza druge strane), što dodatno čini crnogorsko tržište kapitala atraktivnijim za investitore jer je smanjen period izloženosti riziku (ne)izvršenja obaveza tokom postupka prenosa vlasništva HOV. Navedena izmjena ciklusa saldiranja na T+2 se dodatno reflektovala i na promjenu - skraćenje roka ostavljenog za potvrđivanje transakcija sa Kastodi i Depozitarnim elementom, koji je Uputstvima CDA skraćen na način što je dobrovoljno potvrđivanje ovih berzanskih transakcija neophodno izvršiti do T+1 u 12h, a prinudno potvrđivanje do T+1 u 15h.

Pregled realizovanih operativnih aktivnosti u poslovnoj 2014.

Poslovanje Centralnog registra

Centralni registar je jedna od dvije komponente CDA, koji ima značajnu ulogu u poslovanju sa hartijama od vrijednosti. Predstavlja jedinstvenu evidenciju vlasnika hartija, evidenciju o pravima iz tih hartija, kao i pravima trećih lica na hartijama od vrijednosti.

Prijem emitenata u članstvo, čuvanje hartija, upis promjena na vlasničkim računima, dostavljanje izvještaja i korporativne aktivnosti su usluge koje čine osnovne poslove registra.

U periodu od 01.01.– 31.12.2014.godine Centralni registar CDA je obavljao sljedeće poslove:

Prijem Emitenata u članstvo CDA i registracija emisije HOV

- Broj Emitenata koje je CDA prihvatile u članstvo, nakon prihvatanja knjige akcija u Centralni registar

4 (broj novo-registrovanih)	533 (ukupno)

- Broj Emitenata koji su brisani iz registra CDA

13 (broj izbrisanih)	198 (ukupno)

Vođenje vlasničkih pozicija i upis promjena na vlasničkim pozicijama

Broj i struktura vlasničkih pozicija – računa HOV

Na kraju 2014.godine u sistemu CDA je bilo ukupno registrovanih 471.956 računa HOV, od čega je 178.398 računa bilo sa pohranjenim HOV, a tokom 2014. je imalo prometa na 25.251 računu (tabela 1).

Tip računa	Ukupan broj računa 31.12.2014	Broj novih računa u 2014.	Broj aktivnih računa	Broj blokiranih računa	Broj zatvorenih računa	Broj računa sa sredstvima	Broj računa sa prometom
Individualni	471.522	326	471.521	1	0	177.904	25.165
Trezorski	348	4	348	0	13	456	53
Zajednički	4	4	4	0	0	4	4
Zbirni depozitarni	10	4	10	0	1	9	9
Zbirni kastodi	34	8	29	0	0	21	18
Kastodi na ime	8	2	8	0	0	4	2
Nominalni	0	0	0	0	0	0	0
Omnibus	30	0	30	0	1	0	0

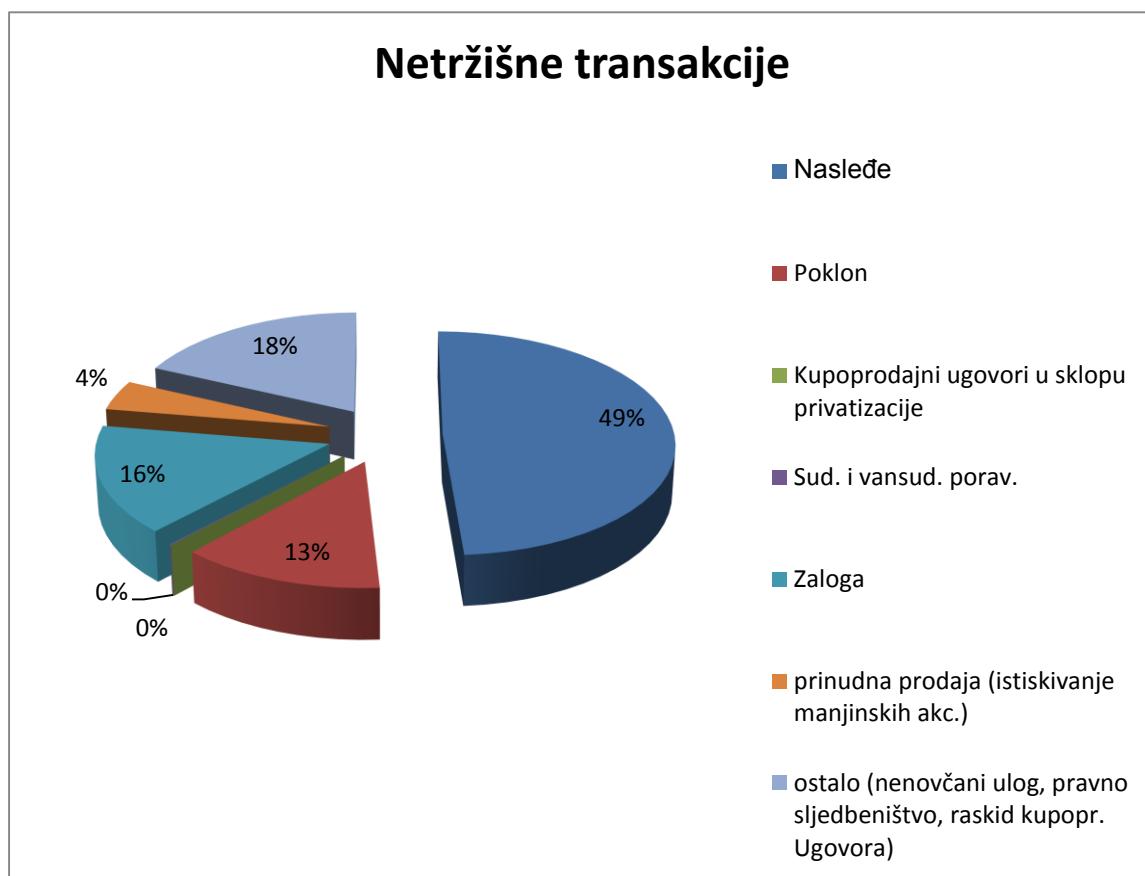
Tabela 1: broj registrovanih računa HOV

Broj i vrijednost upisanih vlasničkih pozicija kao posljedica netržišnog (zakonskog) pravnog prenosa ili promjene

Pod netržišnim transakcijama podrazumijevaju se: sudska izvršenja, prinudna prodaja – zakon o preuzimanju, nenovčani ulog, pravno sljedbeništvo, ugovori u skladu sa zakonom. Ukupna vrijednost netržišnih transakcija koje su realizovane tokom 2014. godine je prikazana u tabeli br.2.

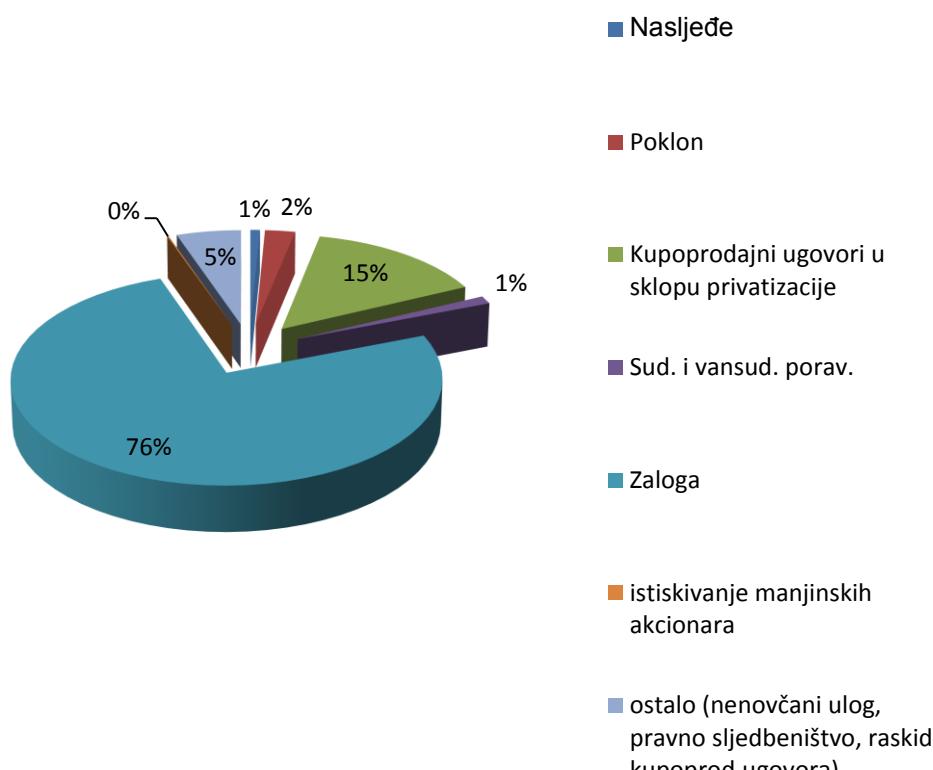
Tabela 2: Netržišne transakcije HOV

	br.transf.	br.akcija	nominalna vrij.u €
nasljeđe	896	4,297,383	3,058,134.56
poklon	237	3,157,063	6,145,899.13
kupoprodajni ugovori u sklopu privatizacije	-	-	-
sudska i vansudska poravnjanja	2	55,020	1,960,407.48
zaloga	285	55,940,405	184,510,300.35
fiducija	-	-	-
prinudna prodaja (istiskivanje)	79	4,399	118,427,308.04
Ostalo:			
Nenovčani ulog	2	3,016,860	119,378,650.00
Pravno sljedbeništvo	35	1,234,967	1,364,417.04
Plaćanje carine	273	544,726	544,726.00
Plaćanje poreza	16	10,078	10,078.00
Ostali pravni prenosi u skladu sa zakonom	5	5,942	6,054.07
U k u p n o:	1,830	68,266,843	435,405,974.67

Grafikon br.1: Netržišne transakcije po vrsti posla prema broju prenosa

Netržišne transakcije po vrijednosti

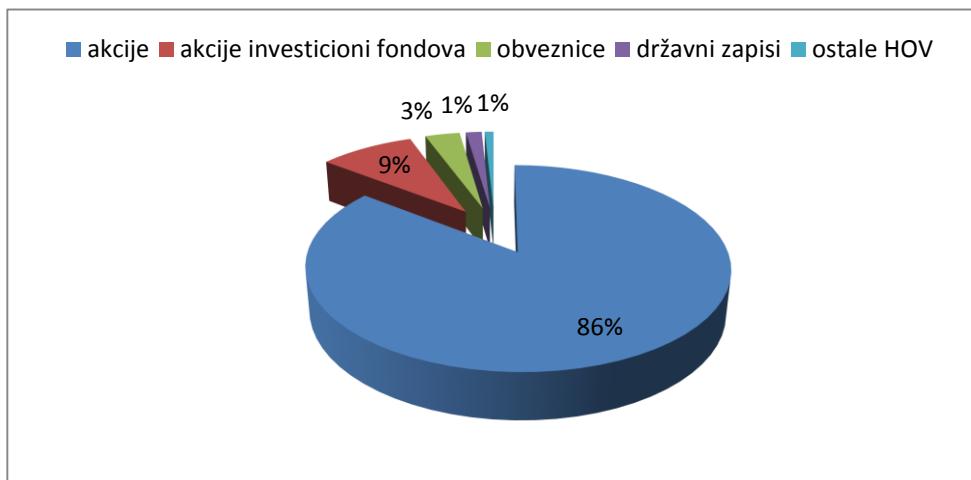
Grafikon br.2: Netržišne transakcije po nominalnoj vrijednosti

Čuvanje hartija od vrijednosti

Centralna Depozitarna Agencija je zadužena za vođenje registra i održavanje računa hartija od vrijednosti u skladu sa Zakonom o hartijama od vrijednosti i propisima i aktima kojima se uređuje način vođenja dematerijalizovanih hartija od vrijednosti. Ukupna vrijednost HOV koja se čuva u Centralnom registru prema vrsti i tipu HOV na dan 31.12.2014. godini iznosi 5.241.186.429 €, a po tipovima HOV je pregled u tabeli 3 :

	na početku	na kraju perioda
akcije	4,420,942,308.57 €	4,484,608,665.82 €
akcije investicionih fondova	517,347,399.08 €	465,190,646.85 €
obveznice	175,939,130.00 €	170,522,816.00 €
državni zapisi	78,398,500.00 €	77,714,300.00 €
Ostale HOV (kuponske obveznice Min.finansija Vlade CG)	0.00 €	43,150,000.00 €

Tabela 3: pregled HOV koje se čuvaju u Registru

Grafikon br.3: Vrsta HOV koje se čuvaju u Centralnom registru (po vrijednosti)

Vrijednost upisanih vlasničkih pozicija stranih investitora (prema državi porijekla)

Nominalna vrijednost kapitala u vlasništvu stranih investitora, prema državi porijekla investitora, na dan 31.12.2014.godine je bila raspoređena na sljedeći način:

Država porijekla investitora	nominalna vrijednost kapitala (EUR) u vlasništvu na dan 31/12/2014	% od ukupne vrijednosti svih HOV registrovanih u CDA na dan 31/12/2014	rang na dan 31/12/2014	rang na dan 31/12/2013	trend
Italija	506,281,543.24	9.66%	1	1	≈
Mađarska	232,704,870.71	4.44%	2	3	↑
Austrija	212,582,782.09	4.06%	3	2	↓
Slovenija	135,136,577.49	2.58%	4	4	≈
Srbija	101,333,872.61	1.93%	5	5	≈
Sjedinjene Američke Države	59,107,803.87	1.13%	6	10	↑
Turska	56,298,912.36	1.07%	7	6	↓
Kipar	38,652,808.48	0.74%	8	8	≈
Hrvatska	38,101,853.62	0.73%	9	7	↓
Holandija	34,409,227.81	0.66%	10	9	↓

Tabela 4: udio stranih investitora u vlasništvu*

(*napomena: u udio stranih investitora u kapitalu nije uključen kapital koji strani investitori drže na kastodi računima lokalnih kastodijana)

Korporativne aktivnosti

Centralna Depozitarna Agencija po nalogu registrovanih emitentata sprovodi korporativne aktivnosti, pod uslovima, na način i u rokovima propisanim Uputstvima CDA. Emitenti su dužni da ispunе sve obaveze koje se odnose na potpunu i pravovremenu dostavu svih obaveznih podataka. Korporativne aktivnosti uključuju distribucije (usitnjavanje, ukupnjavanje, zamjena akcija....), kapitalizacije (raspodjela dobiti, pripajanje, odvajanje, spajanje) i privilegije koje pripadaju vlasnicima računa na osnovu njihovog vlasništva nad hartijama. U 2014.godini Centralna Depozitarna Agencija je registrovala ukupno 53 aktivnosti, a ukupna nominalna vrijednost iznosila je 457.441.511 €. U nastavku je prikazan pregled po vrsti korporativne aktivnosti i vrsti hartije koje su registrovane tokom 2014. godine.

Vrsta	Broj aktivnosti	Nom. vrijednost u €
Javna ponuda (uključujući izdavanje ISIN i CFI broja)	2	10.251.162,54 €
Emitent Crna Gora (obveznice)	1	100.000.000,00 €
Nova emisija državnih zapisa	15	177.634.800,00 €
Pravo preće kupovine	5	18.868.799,73 €
Pripajanje akc.društvu	1	3.175.885,41 €
Raspodjela dobiti	3	665.491,05 €
Pretvaranje duga u akc.kapital	5	53.140.537,85 €
Ukupnjavanje / usitnjavanje	2	3.346.155,15 €
Nenovčani ulog	1	1.351.343,00 €
Unaprijed poznatim kupcima	3	1.750.000,00 €
Po rješenju KHOV	4	5.657.589,09 €
Smanjenje kapitala	4	81.440.905,94 €
Član 8 Zakona o privatizaciji privrede	2	158.841,14 €
Preuzimanje akcionarskih društava	5	
UKUPNO	53	457.441.510,90 €

Tabela br.5: Vrste korporativnih aktivnosti

Dostavljanje izvještaja

U okviru usluga koje pruža Centralna Depozitarna Agencija je i priprema i dostavljanje standardnih i nestandardnih izvještaja na zahtjev emitentata, registrovanih vlasnika HOV i zainteresovanih lica. Tokom 2014.godine Centralna Depozitarna Agencija je dostavila ukupno 4.881 izvještaja i to:

- Broj redovnih izvještaja vlasnicima računa o stanju 4.301
- Broj redovnih izvještaja članovima Emitentima 387
- Broj izvještaja na zahtjev korisnika usluga 178
- Broj izvještaja o emitovanim državnim zapisima 15

Usluge kliringa i saldiranja

Obim i vrijednost saldiranih trgovina u 2014.godini	6.157 (broj trans.)	54,981,519,36 € (vrijednost)

Obim i vrijednost saldiranih trgovina na primarnom tržištu

CDA ne importuje niti saldira primarne berzanske transakcije, jer se njihovo saldiranje realizuje direktnom uknjižbom vlasnika u Registru CDA, dok se novčano plaćanje vrši direktno na namjenski bankovni račun Emitenta.

Obim i vrijednost saldiranih trgovina na sekundarnom tržištu

berzanski promet 2014	broj transakcija	% učešće u broju transakcija	vrijednost	% učešća u prometu
akcije	5.873	95,39 %	50.659.746,93 €	92,14 %
obveznice	284	4,61 %	4.321.772,43 €	7,86 %
ukupno	6.157	100,00 %	54,981,519,36 €	100,00 %

Tabela br.6: Struktura saldiranih trgovina po vrsti HOV

Obim i vrijednost saldiranih trgovina po metodu saldiranja

metod saldiranja	broj transakcija	% učešća u broju transakcija	vrijednost	% učešća u prometu
TFT	1.720	27,94 %	41.360.531,63 €	75,23 %
CNS	4.437	72,06 %	13.620.987,73 €	24,77 %
Ukupno 2014	6.157	100,00 %	54,981,519,36 €	100,00 %

Tabela br.7: Struktura saldiranih trgovina po metodu saldiranja

TFT – pojedinačno saldiranje (BIS Model 1: saldiranje bruto HOV i bruto novčanih obaveza)
CNS – ugovorno saldiranje uz pokriće Garantnim fondom (BIS Model 2: saldiranje bruto HOV i netiranje novčanih obaveza)

Stanje Garantnog fonda

CDA je, u skladu sa zakonom o HOV i svojim Prvilima, formirala Garantni fond koji služi kao obezbjeđenje uspješnosti saldiranja berzanskih transakcija koje se saldiraju po CNS metodu (BIS Model 2). Garantni fond čine doprinosi Članova učesnika (osnovna i dodatna uplata), dok CDA upravlja ovim sredstvima u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Sredstva Garantnog fonda nijesu korišćena u 2014.godini, a visina Garantnog fonda je bila:

Datum	Garantni Fond ukupno	Osnovne uplate	Dodatne uplate
01.01.2014	16.506,23 €	16.142,42 €	363,81 €
31.12.2014	16.363,33 €	15.394,84 €	968,49 €

Tabela br.8: stanje Garantnog fonda

Poništene i odbijene berzanske trgovine

U 2014.godini su poništene ili odbijene sljedeće berzanske transakcije::

	Broj trgovina	vrijednost	osnov
Poništene berzanske trgovine	2	74.975,00 €	Rješenja KHOV
Odbijene berzanske trgovine	45	60.919,66 €	Trgovina jedinicama OIF, koje se saldiraju van Sistema CDA, preko banaka depozitara u skladu sa posebnim pravilima KHOV
	80	-	Primarna emisija kuponskih obveznica Min.finansija (GB14) i korporativnih obveznica Hipotekarne banke (HBO1), koje se u CDA registruju direktnim prenosom na vlasnike po nalogu Emitenta
	3	1.776,03 €	Odbijene jer nije bilo HOV na računu prodavca i preduzete mjere prema Članu koji je zastupao prodavca

Tabela br.9: poništene i odbijene trgovine

Članovi Učesnici

Tokom 2014.godine u CDA su bili aktivni 11 brokera, 9 dilera, 6 kastodija i 5 depozitara.

Članovi brokeri:

1. BULL AND BEAR BROKER,DILER, INVEST. SAVJETNIK a.d.
2. CG BROKER - DILER A.D
3. UNIVERSAL CAPITAL BANK AD
4. GLOBAL BROKER DILER A.D
5. HIPOTEKARNA BANKA A.D
6. INVEST BANKA MONTENEGRO A.D
7. MARKET BROKER A.D
8. MARKETIVA BROKER DILER A.D.
9. NK BROKER
10. PODGORIČKI BROKER-DILER
11. VIP BROKER-DILER

Članovi dileri:

1. BULL AND BEAR BROKER,DILER, INVEST. SAVJETNIK a.d.
2. CG BROKER - DILER A.D
3. GLOBAL BROKER DILER A.D
4. HIPOTEKARNA BANKA A.D
5. INVEST BANKA MONTENEGRO A.D
6. MARKETIVA BROKER DILER A.D.
7. UNIVERSAL CAPITAL BANK AD
8. PODGORIČKI BROKER-DILER
9. VIP BROKER-DILER

Članovi kastodi učesnici:

1. CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA A.D
2. HIPOTEKARNA BANKA A.D
3. INVEST BANKA MONTENEGRO A.D
4. NLB MONTENEGROBANKA A.D
5. PRVA BANKA CG osnovana 1901 A.D.
6. ERSTE BANK A.D

Članovi depozitari:

1. CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA A.D
2. HIPOTEKARNA BANKA A.D
3. INVEST BANKA MONTENEGRO A.D.
4. NLB MONTENEGROBANKA A.D
5. ERSTE BANK A.D

Koncentracija Članova Učesnika tokom 2014.godine**- na strani KUPOVINE:**

Član učesnik	Izvršene transakcija na berzi (% učešća)		Saldirane transakcije u CDA (% učešća)	
	Broj transakcija	Vrijednost (promet)	Broj transakcija	Vrijednost (promet)
Bull And Bear Broker,Diler,Inv.Savjetnik	43,10 %	33,36 %	30,52 %	24,85 %
Hipotekarna Banka	4,32 %	34.93 %	4,50 %	35,41 %

- na strani PRODAJE:

Član učesnik	Izvršene transakcija na berzi (% učešća)		Saldirane transakcije u CDA (% učešća)	
	Broj transakcija	Vrijednost (promet)	Broj transakcija	Vrijednost (promet)
Bull And Bear Broker,Diler,Inv.Savjetnik	32,35 %	49,45 %	12,73 %	17,97 %
CG broker diler a.d.	19,45 %	19,91 %	18,51 %	11,68 %
Crnogorska Komercijalna Banka			18,96 %	32,12 %

Tabela br.10: koncentracija Članova učesnika

Izrečene mjere prema Članovima Učesnicima

Tokom 2014.godine, CDA je izrekala 3 mjere prema prema Članovima Učesnicima, koje su se sastojale u ugovornoj kazni-penalu u korist Garantnog fonda, zbog neizmirenja obaveza iz kliringa i saldiranja:

Broj kazne	Ime člana	Tip člana	Tip kazne	Datum kazne	Iznos novčane kazne uplaćen u GF
1	BULL AND BEAR BROKER,DILER, INVEST. SAVJETNIK	Broker	Kazna zbog odbijene trgovine	8.7.2014	500.00 EUR
2	BULL AND BEAR BROKER,DILER, INVEST. SAVJETNIK	Broker	Kazna zbog odbijene trgovine	22.9.2014	500.00 EUR
3	VIP BROKER-DILER	Broker	Kazna zbog odbijene trgovine	13.11.2014	500.00 EUR

Tabela br.11: izrečene mjere prema Članovima učesnicima

Pregled učešća stranih investitora u berzanskom prometu

Učeće stranih investitora u berzanskom prometu tokom 2014.godine se kretalo u sljedećim razmjerama (po mjesecima):

Godina	Mjesec	Kupovine promet (€)	Prodaje promet (€)	Broj prodaja	Broj kupovina	% učešća stranaca u uk.prometu	% učešća kupovina stranaca u uk.prometu	% učešća prodaja stranaca u uk.br.trans	% učešća kupovine stranaca u uk.br.trans
2014	Januar	4,326,955.31	4,018,445.60	81	104	80.77	86.97	22.82	29.30
2014	Februar	619,242.86	526,178.01	50	146	13.77	16.21	9.60	28.02
2014	Mart	217,744.55	73,203.56	30	121	3.44	10.22	5.19	20.93
2014	April	112,989.25	487,630.60	33	130	28.34	6.57	6.03	23.76
2014	Maj	1,361,721.23	687,185.56	78	141	12.40	24.57	15.95	28.83
2014	Jun	821,152.52	271,533.77	40	101	7.77	23.49	9.22	23.27
2014	Jul	1,028,124.77	820,501.91	36	121	42.29	53.00	9.11	30.63
2014	Avgust	790,277.53	287,633.84	39	98	7.66	21.05	8.69	21.83
2014	Septembar	412,680.56	409,631.67	51	114	20.13	20.28	8.90	19.90
2014	Oktobar	2,988,190.45	3,100,563.18	105	133	15.75	15.18	13.80	17.48
2014	Novembar	633,371.48	79,319.54	49	91	4.93	39.36	10.00	18.57
2014	Decembar	291,057.44	2,168,350.11	61	99	51.72	6.94	12.18	19.76

Tabela br.12: učešće stranih investitora u berzanskom prometu*

(*napomena: ne uključuje kastodi račune tj. strane investitore koji posluju preko lokalnih kastodija)

Međunarodna saradnja

CDA je punopravni član dvije renomirane svjetske asocijacija: ECSDA i ANNA.

ECSDA je asocijacija evropskih centralnih depozitarija HOV, sa sjedištem u Briselu. CDA je aktivno i tokom 2014.godine učestvovala u svim aktivnostima ECSDA, preko svojih predstavnika u konkretnim radnim timovima (u vezi tematike koja se ticala rizika poslovanja CSD, kao i harmonizacije propisa na nivou svih članica, a pod okriljem Evropske komisije i njihovih propisa).

ANNA okuplja nacionalne agencije širom svijeta, za dodjelu jedinstvenih oznaka dematerijalizovanim HOV (ISIN i CFI kod) u skladu sa ISO standardima.

CDA je tokom 2014.godine ostvarivala redovne kontakte i sa predstavnicima Centralnih registara HOV iz regionala.

CDA je tokom 2014.godine ispunila i redovne godišnje rejting izvještaje međunarodnih asocijacija AGC (*The Association of Global Custodians*) i *Thomas Murray* agencije koja nam je dodijelila rejting *BBB-stable* (stabilan).

Izvještaj i mišljenje Revizora sa finansijskim godišnjim iskazima – bilans uspjeha i bilans stanja za 2014.godinu

KPMG d.o.o. Podgorica
Svetlane Kane Radević 3
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

SKUPŠTINI AKCIONARA

CENTRALNA DEPOZITARNA AGENCIJA AD, PODGORICA

Izvještaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Centralne Depozitarne Agencije AD, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2014. godine, bilansa uspjeha, iskaza o promjenama na kapitalu i iskaza o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih iskaza, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevjere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjerenja da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim iskazima. Izbor procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika da materijalno značajnih grešaka u finansijskim iskazima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih iskaza, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primijenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvena politika i opravdanosti značajnih procjenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

KPMG

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembar 2014. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Crnoj Gori.

Ostala pitanja

Finansijski iskazi za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2103. godine su bili predmet revizije drugog revizora koji je dao mišljenje bez rezerve na dan 20. marta 2014. godine.

Podgorica, 9. mart 2015. godine

KPMG d.o.o. Podgorica

Branko Vojnović
Ovlašćeni revizor

Popunjava pravno lice:	
Matični	Šifra
Popunjava:	

Naziv: Centralna Depozitarna Agencija
Sjedište: Podgorica

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA

u periodu od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

-6 EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napo- mena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	I POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201		628.710	590.338
60 i 61	1. Pribodi od prodaje	202	4	628.710	590.338
62	2. Pribodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
630	3. Povećanje vrijednosti zaštita učinaka	204			
631	4. Smanjenje vrijednosti zaštita učinaka	205			
64 i 65	5. Ostali poslovni pribodi	206			
	II POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		582.008	662.288
50	1. Nabavna vrijednost prodate robe	208			
51	2. Troškovi materijala	209	6	17.951	16.152
52	3. Troškovi zareda, naknada zarada i ostali beni rashodi	210	7	314.699	434.360
54	4. Troškovi amonizacije i rezervisanja	211	8	65.605	56.176
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	9	183.753	155.600
	A. POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213		46.702	-71.950
66	I FINANSIJSKI PRIHODI	214	11	8.007	10.031
56	II FINANSIJSKI RASHODI	215		1	2
	B. FINANSIJSKI REZULTAT (214-215)	216		8.006	10.029
67, 68, 691 i 692	II OSTALI PRIHODI	217	5	9.540	7.051
57, 58, 591 i 592	II OSTALI RASHODI	218	10	23.646	32.383
	C. REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219		-14.106	-45.332
	D. REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220		40.602	-107.253
690 - 590	E. NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221			
	F. REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222		40.602	-107.253
	G. DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223			
	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu finansijskih sredstava rasporezivih za prodaju	224			
	2. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja	225			
	3. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridruženih društava	226			
	4. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu akuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	227			

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napo- mena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
I	2	3	4	5	6
	5. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228			
	II. PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	12	2.625	4.226
721	1. Tekući porez na dobit	230			0
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231		2.625	4.226
	I. NETO REZULTAT (222+223-229)	232		37.977	-111.479
	J. ZARADA PO AKCIJI			0,097	-1.115
	1. Osnovna zarada po akciji	233		0,097	-1.115
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234		0	0

Obrazac je u skladu sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. List CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

U Podgorici

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Odgovorno lice

Dana 25.02.2015.

Tatjana Blagojević

Blagojević

Vladimir Kaščelan

Kaščelan

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

Popunjava pravno lice:

Matični broj: 02320924

Šifra djelatnosti: 72400

Popunjava:

Naziv: Centralna Depozitarna Agencija
Sjedište: Podgorica

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan: 31.12.2014. godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napo- mena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
00 (dio)	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002		370.961	361.545
012	I GOODWILL	003			
01 bez 012	II NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	13	272.084	307.201
	III NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		98.277	54.344
020, 022, 023, 026 027 (dio), 028 (dio) 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	14	98.277	54.344
024, 027(dio), 028(dio)	2. Investicione nekretnine	007			
021,025,027(dio) 028(dio)	3. Biološka sredstva	008			
	IV DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009			
030,031(dio), 032(dio),039(dio)	1. Učešća u kapitalu	010			
031(dio), 032(dio)	2.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011			
032(dio), 033 do 038, 039 (dio)	3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012			
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013			
04	D. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014			
10 do 13, 15	E. OBRTNA SREDSTVA (016+017)	015		531.012	491.436
	I ZALIHE	016			
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016 do 022)	017		531.012	491.436
20,21,22 osim 223	1. Potraživanja	018	15	113.220	241.571
223	2.Potraživanja za više plaćen porez na dobit	019	16	5.707	5.707
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	020	17	300.000	100.000
24	4.Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	18	111.892	143.442
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022		193	716
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023		901.973	852.981

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Napo- mena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102 do 109)	101	19	836.234	798.257
30	I OSNOVNI KAPITAL	102		500.000	255.646
31	II NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III REZERVE	104		50.228	50.228
330,331 i 333	IV POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	105		7.902	7.902
332 i 334	V NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA RASPOLOZIVIH ZA PRODAJU	106			
34	VI NERASPOREĐENA DOBIT	107		278.104	595.960
35 -	VII GUBITAK	108			111.479
237	VIII OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	20	11.303	9.586
40 (dio)	I DUGOROČNA REZERVISANJA	111		11.303	9.586
41	II DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112			
414, 415	1. Dugoročni krediti	113			
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	114			
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115		14.200	11.575
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116		40.236	33.563
	I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117		40.236	33.563
42, osim 427	1. Kratkoručne finansijske obaveze	118			
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	119			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	120	21	33.306	15.805
45,46 i 49 osim 498	4. Ostale kratkoručne obaveze i PVR	121			20
47,48 osim 481	5. Obaveze po osnovu poreza na dodanu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122	22	6.930	17.738
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123			
40 (dio)	II KRATKOROČNA REZERVISANJA	124			
	E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125		901.973	862.981

Ohræec je u skladu sa članom 3. Zakona o računovodstvu i reviziji ("Sl. List CG" br. 80/08) i IV Direktivom EU.

U Podgorici
Dana 25.02.2015.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Tatjana Blagojević
Blagojević

Odgovorno lice
Vladimir Kaščelan
Kaščelan

Rukovodstvo CDA

Izvršni direktor	v.kascelan@t-com.me
Sekretar / konsultant	miomirj@t-com.me
Menadžer za dnevne operacije	marko.vojinovic@cda.me
Menadžer IT odjela	sveto.djurovic@cda.me
Menadžer za finansije	tanja.blagojevic@cda.me